

כ"א באב תשפ"ג, 8 באוגוסט 2023

הנוטרים להגנת העם והמולדת

בתולדות ההגנה אנו מוקירים את תרומתם של הנוטרים לביטחון הישוב העברי בשנות המנדט, ומברכים את משטרת ישראל על שימור מורשת הנוטרות. כמה סמלי שאתם עושים זאת במשטרת נהלל, אחד האזורים הפעילים בתולדות הישוב.

בלקסיקון ההגנה אנו קוראים כי "משטרת-עזר התפתחה ממאורעות 1936 ביישוב היהודי כזרוע לגאולית של ההגנה והתקיימה עד הפינוי הבריטי ב-1948. מאביב 1937 ניתנה לנוטרים רשות לחרוג משדות היישובים בעת מרדף אחרי כנופיות ושודדים והם נתנו ליווי ואבטחה לעובדים, ובכלל זה סיוע בהקמת יישובי חומה ומגדל. בקיץ 1937 החלו השלטונות להתייחס אל הנוטרים המוצבים ביישובים כגוף ייחודי, "הגנת היישובים היהודיים".

הסוכנות המשיכה לתבוע את הגדלת מספר הנוטרים ונשקם ובעקבות אישור הבריטים הוקמה ב-1939 "משטרת היישובים העבריים" (מיי"ע). עוד קודם לכן הוקמו כ-60 "משמרות נעים" (מ"נים), שמנו 400 איש ונעו בטנדרים, חלקם מרכוש הממשלה וחלקם מהסוכנות. כך הפכה מיי"ע לחיל מיליציה לגאלי, לאבטחת היישובים ומרחבי ההתיישבות, והיוו חיפוי לאימון נרחב של חברי ההגנה.

בקיץ 1942 הוכפפו הגדודים למפקדי המחוזות המשטרתיים ומספרם הוגדל ל-12. אף כי המרי והמאבק ערערו לכאורה את שיתוף הפעולה שעליו הושתתה הנוטרות, לא ביטלו אותה הבריטים בשנות המאבק 1945-1947. המאמץ היישובי רוכז בקיום מיי"ע".

ב-12 שנות קיומה תרמה הנוטרות רבות לאימון חברי ההגנה בנשק ושדאות, וכן סייעה ליצירת שכבת מפקדים בשירות-קבע, ממנו באו רבים מהקצונה הבכירה במלחמת העצמאות ובהמשך במשטרת ישראל.

תודה למשטרת ישראל על שימור והנחלה של הערכים החשובים שפיעמו בקרב הנוטרים וחברי ההגנה : נחישות, מסירות, דבקות במשימה עד לניצחון - יישר כוחכם !!

בברכה נאמנה

ד"ר תא"ל מילי אפרים לפיד

יו"ר ארגון מורשת ההגנה